

เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูลรายรับรายจ่ายและข้อมูลการเดินทาง

จัดทำโดย

นายชิษณุพงศ์ วรวิจิตรชัยกุล รหัสประจำตัว 6010502543

เสนอ

ผศ.ดร.สุภาพร เอื้อจงมานี

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชา

01204314 สถิติสำหรับการประยุกต์ทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของของวิชาสถิติสำหรับการประยุกต์ทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้จัดทำได้ฝึกการรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นกราฟเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการตั้งสมมติฐานทางสถิติ การทดสอบสมมติฐาน และการสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักวิชาสถิติที่สำคัญ

ทั้งนี้ทางผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะสามารถเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เข้ามาศึกษาไม่มากนักน้อย และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ทางผู้จัดทำต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นาย ชิณพงศ์ วรวิจิตรชัยกุล

ผู้จัดทำ

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
การเก็บข้อมูล	3
Visualization	
การเตรียมข้อมูลสำหรับทำ visualization	4
Time-series	5-6
Part-to-whole	7
Deviation	8-10
Hypothesis test	
การเตรียมข้อมูลสำหรับทำ Hypothesis test	11-12
Hypothesis test	13-14
Anova on single factor	
การเตรียมข้อมูลสำหรับทำ Anova on single factor	15
Anova on single factor	16
Anova on two factor	
การเตรียมข้อมูลสำหรับทำ Anova on two factor	17
Anova on two factor	18
Categorical data analysis	
การเตรียมข้อมูลสำหรับทำ Categorical data analysis	19
Categorical data analysis	20
สรุป	21

การเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือข้อมูลค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนายชิษณุพงศ์
วรวิจิตรชัยกุล ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ 9 มกราคม 2563 ถึงวันพุธที่ 22 มกราคม 2563
รวมเป็นระยะเวลา 14 วัน

Date	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)	ระยะทาง (กิโลเมตร)	จุดเริ่มต้น	จุดหมาย	หมายเหตุ
01/01/2020	เงินเดือน	16000					
01/1/2020 - 08/1/2020	ค่าใช้จ่ายก่อนวันที่ 9 (โดยประมาณ)		9400				*รวมค่าหอ, ค่าน้ำ, ค่าไฟ
09/01/2020	รถเมล์		13	2.1	คอนโด	ม.เกษตร	
	ข้าวหมูกรอบ		52				
	น้ำเปล่า		7				
	ค่าสนามบอล		121				
	รถเมล์		15	2.2	ม.เกษตร	คอนโด	
	ข้าวขาหมู		35				
10/01/2020	น้ำแข็ง		18				
	ยานพาหนะ		60				
	ข้าวขาหมู		35				
11/01/2020	เกสเซอร์		40				
	ข้าวกะเพราหมูกรอบไข่ดาว		80				
	ปูอัดผัดกะหล่ำราดข้าว		85				
	ไอติม		113				
	มาน้ำ		24				
	ไข่ออนเซ็น		17				
12/01/2020	ยานพาหนะ		60				
	หมูย่าง		40				
13/01/2020	รถเมล์		13	2.1	คอนโด	ม.เกษตร	
	รถเมล์		15	2.2	ม.เกษตร	คอนโด	
	ข้าวกะเพราหมูกรอบไข่ดาว		80				

รูปที่ 1 ตัวอย่างข้อมูลจาก Google sheet : 6010502543_Assignment_1 (Collecting_data)

Visualization

จากข้อมูลในรูปที่ 1 นำมาจัดเรียงใหม่ให้เหมาะสำหรับนำไปใช้ในการวิเคราะห์ โดยแบ่งรายจ่ายออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. ค่าอาหาร 2. ค่าเดินทาง และ 3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าอุปกรณ์ทำความสะอาด ค่าตัดผม ค่าสนามฟุตบอล ฯลฯ

	Day	Food expenses	Travel expenses	Other expenses
0	9	94	28	121
1	10	113	0	0
2	11	359	0	0
3	12	100	0	0
4	13	80	28	0
5	14	372	28	0
6	15	130	29	0
7	16	176	28	69
8	17	590	31	0
9	18	460	16	657
10	19	137	15	0
11	20	127	27	0
12	21	210	27	1000
13	22	157	15	0

รูปที่ 2 ข้อมูลจาก Google sheet : 6010502543_Assignment_1 (Data_visualization)

รูปที่ 3 กราฟ Time_series_FoodExpenses

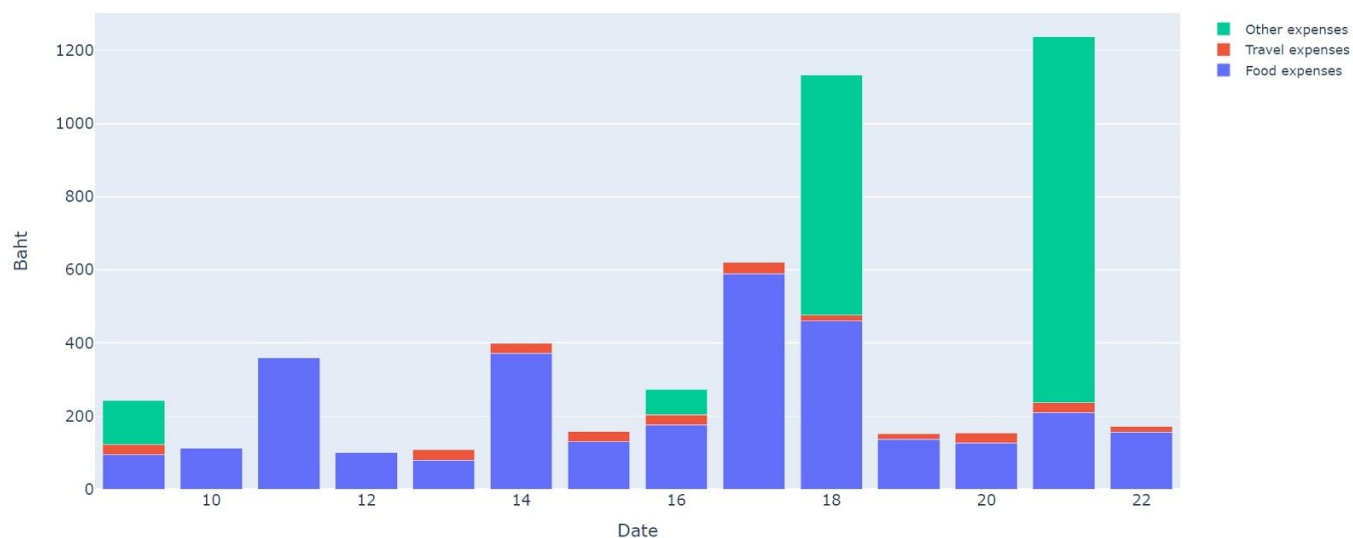
- กราฟแสดงค่าอาหารตั้งแต่วันที่พฤหัสบดีที่ 9 ถึงวันพุธที่ 22 มกราคม 2563
- กราฟ time-series แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวันเป็นระยะเวลา 14 วัน
- จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารที่ไม่คงที่ในแต่ละวัน บางวันมีค่าใช้จ่ายเพียง 100 บาท ในขณะที่บางวันค่าใช้จ่ายกลับสูงถึง 600 บาท แต่จะสังเกตเห็นว่าในวันที่ 17 และ 18 มกราคม มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าในวันอื่นๆ เนื่องจากเป็นวันศุกร์และเสาร์ ซึ่งเป็นวันที่นิสิตไม่มีเรียนและกลับไปอยู่ที่บ้านทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าปกติ

รูปที่ 4 กราฟ Time_series_TravelExpenses

- กราฟแสดงค่าเดินทางตั้งแต่วันที่พฤหัสบดีที่ 9 ถึงวันพุธที่ 22 มกราคม 2563
- กราฟ time-series แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวันเป็นระยะเวลา 14 วัน
- จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่แตกต่างกันไปในแต่ละวัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ 1. ประมาณ 30 บาท 2. ประมาณ 15 บาท และ 3. ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยแบบที่ 1 เกิดจากค่าใช้จ่ายทั้งขาไปและขากลับจากมหาวิทยาลัย แบบที่ 2 เกิดจากมีค่าใช้จ่ายแค่ขาไปเพียงอย่างเดียว ขากลับติดรถเพื่อนกลับมา และแบบที่ 3 ไม่มีค่าใช้จ่ายเนื่องจากไม่มีเรียน

Expenses between 09-22 Jan 2022

รูปที่ 5 กราฟ Part_to_Whole_Expenses

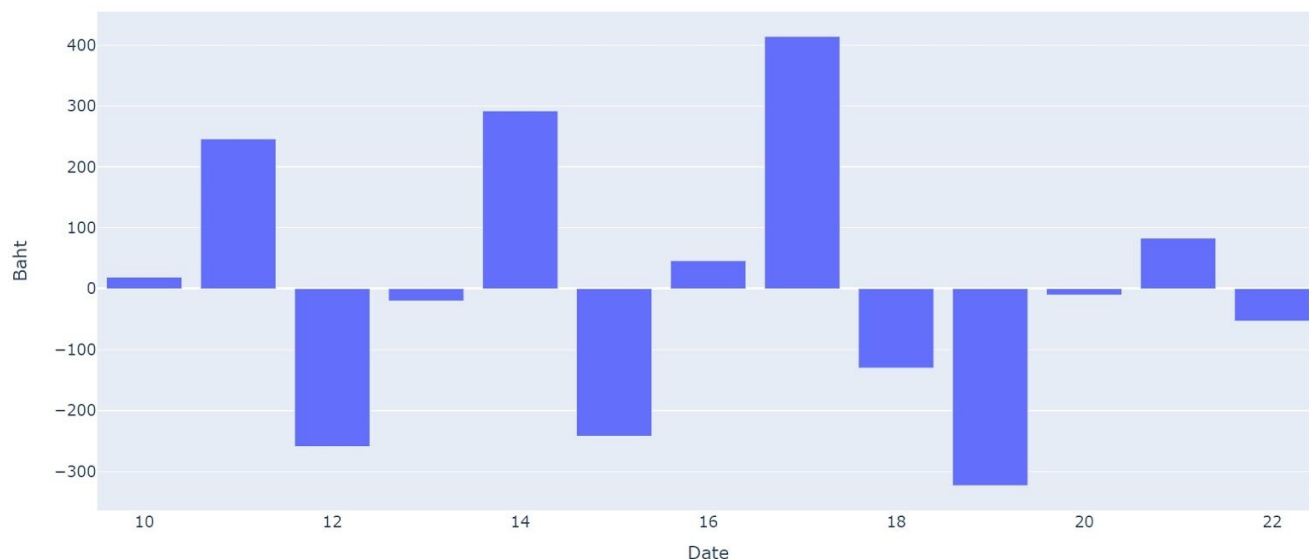
- กราฟแสดงค่าใช้จ่ายทั้งหมดตั้งแต่วันที่ 9 ถึงวันที่ 22 มกราคม 2563 โดยแบ่งรายจ่ายออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. ค่าอาหาร 2. ค่าเดินทาง และ 3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ
- Stacked Bar Graph แสดงให้เห็นสัดส่วนของค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่แตกต่างกันไปในแต่ละวันเป็นระยะเวลา 14 วัน
- จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารที่มีทุกวันแต่อาจแตกต่างกันในเรื่องปริมาณ เนื่องจากรับประทานอาหารทุกวัน แต่อาหารไม่เหมือนกันในแต่ละวัน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่ได้มีทุกวันเนื่องจากบางวันไม่มีการเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่มีแค่บางวันเนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมาจากปกติ เช่น ค่าตัดผม ค่าสนามฟุตบอล

จากข้อมูลในรูปที่ 2 นำมาคำนวณหาค่าใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับวันก่อนหน้าเพื่อใช้ในการสร้างกราฟ Deviation โดยข้อมูลเริ่มต้นที่วันที่ 10 (นำวันที่ 10 เทียบกับวันที่ 9)

	Day	Food expenses	Travel expenses
0	10	19	-28
1	11	246	0
2	12	-259	0
3	13	-20	28
4	14	292	0
5	15	-242	1
6	16	46	-1
7	17	414	3
8	18	-130	-15
9	19	-323	-1
10	20	-10	12
11	21	83	0
12	22	-53	-12

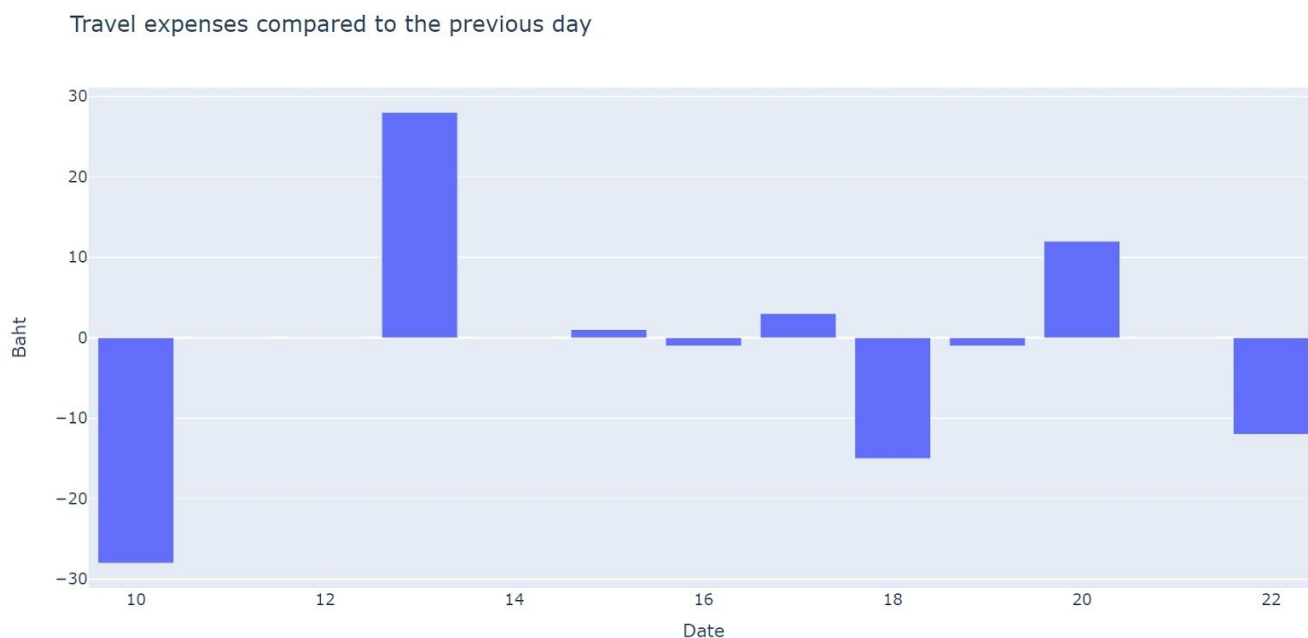
รูปที่ 6 ข้อมูลจาก Google sheet : 6010502543_Assignment_1 (Data_deviation)

Food expenses compared to the previous day

รูปที่ 7 กราฟ Deviation_FoodExpense

- กราฟแสดงค่าอาหารตั้งแต่วันศุกร์ที่ 10 ถึงวันพุธที่ 22 มกราคม 2563 ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า
- Bar Graph แสดงให้เห็นค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารที่เพิ่มขึ้นและลดลงในแต่ละวัน
- จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารที่มีการเพิ่มขึ้นและลดลงค่อนข้างมาก ซึ่งเกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่เหมือนกันในแต่ละวัน

รูปที่ 8 กราฟ Deviation_TravelExpense

- กราฟแสดงค่าเดินทางตั้งแต่วันที่ 10 ถึงวันพุธที่ 22 มกราคม 2563 ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า
- Bar Graph แสดงให้เห็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เพิ่มขึ้นและลดลงในแต่ละวัน
- จากกราฟแสดงให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางในวันที่ 10 ที่ลดลงมามาก เนื่องจากในวันที่ 9 มีการเดินทางไปมหาชัยแต่วันที่ 10 ไม่มีการเดินทางไปไหน วันที่ 11 และ 12 ไม่มีการเดินทางเช่นกันทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายและกราฟมีค่าเป็น 0 แต่ในวันที่ 13 มีเรียนทำให้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และกราฟกลายเป็นบวก ในวันต่อๆมามีเรียนเป็นปกติจึงทำให้ค่าใช้จ่ายไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง

Hypothesis test on two data sets

จากข้อมูลในรูปที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงตารางข้อมูลใหม่โดยทำการเพิ่มคอลัมน์ Weekend_or_Weekday เข้ามาแยกระหว่างวันธรรมดาและวันหยุด เพื่อใช้ในการทำ Hypothesis test

	Day	Food expenses	Travel expenses	Other expenses	Weekend_or_Weekday
0	9	94	28	121	Weekday
1	10	113	0	0	Weekday
2	11	359	0	0	Weekend
3	12	100	0	0	Weekend
4	13	80	28	0	Weekday
5	14	372	28	0	Weekday
6	15	130	29	0	Weekday
7	16	176	28	69	Weekday
8	17	590	31	0	Weekday
9	18	460	16	657	Weekend
10	19	137	15	0	Weekend
11	20	127	27	0	Weekday
12	21	210	27	1000	Weekday
13	22	157	15	0	Weekday

รูปที่ 9 ข้อมูลจาก Google sheet : 6010502543_Assignment_1 (Data_Weekday-Weekend)

จุดประสงค์ : เพื่อหาค่าเฉลี่ยของค่าอาหารในช่วงวันธรรมดา และวันเสาร์-อาทิตย์ เท่ากันหรือไม่

```
df_weekday = df3[df3.Weekend_or_Weekday=='Weekday']
df_weekday
```

	Day	Food expenses	Travel expenses	Other expenses	Weekend_or_Weekday
0	9	94	28	121	Weekday
1	10	113	0	0	Weekday
4	13	80	28	0	Weekday
5	14	372	28	0	Weekday
6	15	130	29	0	Weekday
7	16	176	28	69	Weekday
8	17	590	31	0	Weekday
11	20	127	27	0	Weekday
12	21	210	27	1000	Weekday
13	22	157	15	0	Weekday

```
df_weekend = df3[df3.Weekend_or_Weekday=='weekend']
df_weekend
```

	Day	Food expenses	Travel expenses	Other expenses	Weekend_or_Weekday
2	11	359	0	0	Weekend
3	12	100	0	0	Weekend
9	18	460	16	657	Weekend
10	19	137	15	0	Weekend

```
df_weekday.describe()
```

	Day	Food expenses	Travel expenses	Other expenses
count	10.000000	10.000000	10.0000	10.000000
mean	15.700000	204.900000	24.1000	119.000000
std	4.423423	158.955934	9.5038	312.301848
min	9.000000	80.000000	0.0000	0.000000
25%	13.250000	116.500000	27.0000	0.000000
50%	15.500000	143.500000	28.0000	0.000000
75%	19.250000	201.500000	28.0000	51.750000
max	22.000000	590.000000	31.0000	1000.000000

```
df_weekend.describe()
```

	Day	Food expenses	Travel expenses	Other expenses
count	4.000000	4.000000	4.000000	4.00
mean	15.000000	264.000000	7.750000	164.25
std	4.082483	173.652911	8.958236	328.50
min	11.000000	100.000000	0.000000	0.00
25%	11.750000	127.750000	0.000000	0.00
50%	15.000000	248.000000	7.500000	0.00
75%	18.250000	384.250000	15.250000	164.25
max	19.000000	460.000000	16.000000	657.00

Claim : Average food expenses on weekdays is the same as the average food expenses on weekends.

Let

μ_1 = average food expenses on weekdays

μ_2 = average food expenses on weekends.

$\mu_1 - \mu_2$ = difference average food expenses.

$\Delta_0 = 0$

$H_0 : \mu_1 - \mu_2 = 0$

$H_a : \mu_1 - \mu_2 \neq 0$

```
meanx = df_weekday["Food expenses"].mean()
meanx
```

204.9

```
meany = df_weekend["Food expenses"].mean()
meany
```

264.0

```
stdx = df_weekday["Food expenses"].std()
stdx
```

158.95593379578156

```
stdy = df_weekend["Food expenses"].std()
stdy
```

173.6529105236458

```
countx = df_weekday["Food expenses"].count()
countx
```

10

```
county = df_weekend["Food expenses"].count()
county
```

4

```
mean = meanx - meany
mean
```

-59.099999999999994

```
sd = np.sqrt((pow(stdx,2)/countx)+(pow(stdy,2)/county))
sd
```

100.32712605383563

```
test_statistics = (mean-0)/sd
test_statistics
```

-0.5890729887776002

```
x = (pow(stdx,2)/countx)
y = (pow(stdy,2)/county)
```

```
degree_of_freedom = math.floor(pow(x+y,2)/((pow(x,2)/countx-1)+(pow(y,2)/county-1)))
degree_of_freedom
```

6

```
alpha = 0.05/2
t.ppf(1-alpha, degree_of_freedom)
```

2.4469118487916806

- Test statistics = -0.5891
- Given $\alpha = 0.05$
- Degree of freedom = 6
- $t_{0.05/2,6} = 2.4469$
- Rejection region : $t \geq 2.4469$ or $t \leq -2.4469$
- Test statistics fall outside the rejection region.
- Null hypothesis is not rejected.
- **Average food expenses on weekdays is the same as the average food expenses on weekends.**

Anova on single factor

เนื่องจากข้อมูลเดิมไม่สามารถนำมาทำ Anova on single factor ได้ ดังนั้นจึงนำข้อมูลใหม่มาใช้ โดยข้อมูลที่นำมาใช้คือ ข้อมูลการค่าเดินทางโดย มอเตอร์ไซด์ รถเมล์ และ รถไฟฟ้า ของนิสิตทุกคนที่เรียนวิชาสถิติสำหรับการประยุกต์ทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

	Motocycle Expense (Baht)	Bus Expense (Baht)	BTS Expense (Baht)
0	15.0	13	43.0
1	10.0	15	43.0
2	10.0	13	15.0
3	10.0	15	26.0
4	10.0	14	10.0
5	40.0	14	10.0
6	13.0	14	10.0
7	10.0	15	10.0
8	20.0	13	10.0
9	15.0	15	44.0
10	10.0	8	53.0
11	20.0	8	44.0
12	40.0	8	44.0
13	40.0	8	44.0
14	20.0	14	44.0
15	10.0	1	44.0
16	12.0	13	NaN

รูปที่ 10 ข้อมูลจาก Google sheet : 6010502543_Assignment_1 (Data_TravelExpenses_shared)

จุดประสงค์ : เพื่อหาค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในการเดินทางของยานพาหนะแต่ละประเภทเท่ากันหรือไม่

- Analyze 3 types of travel expenses.
- Show that travel expenses from 3 travel type are the same at $\alpha = 0.05$
- Let

μ_1 = mean of Motorcycle expense.

μ_2 = mean of Bus expense.

μ_3 = mean of BTS expense.

$I = 3$, $J_1 = 51$, $J_2 = 57$, $J_3 = 16$, $N = 124$

- Hypothesis

$H_0 : \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$

H_a : Not all μ_i 's are equal. (at least two of the μ_i 's are different.)

* The calculation method is in Google sheet : [6010502543_Assignment_1_Calculation_method](#)
(Anova_one_factor)

	df	SS	MS	f
Treatment	2	2714.0353	1357.0176	9.0679
Error	121	18107.7067	149.6505	
Total	123	20821.7419		

- p-value is 0.000214

`1-f.cdf(9.0679,2,121)`

0.00021402381039281604

- $\alpha = 0.05$
- At $\alpha = 0.05 > p\text{-value} = 0.000214$
- Test statistics fall inside the rejection region.
- Null hypothesis is rejected.
- **Travel expenses from 3 travel types are not the same.**

Anova on two factors (additive)

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ทำ Anova on two factors คือ ข้อมูลค่าอาหาร โดยมี 2 ตัวแปร คือ

1. ช่วงเวลาในการรับประทานอาหาร (มื้ออาหาร) แบ่งเป็น 2 เวลา ได้แก่
 1. อาหารกลางวัน
 2. อาหารเย็น
2. วันในสัปดาห์ แบ่งได้ 7 วัน

	Day	Food expenses (lunch)	Food expenses (dinner)
0	thursday	106	164
1	friday	292	160
2	saturday	295	330
3	sunday	117	120
4	monday	67	140
5	tuesday	414	168
6	wednesday	117	170

รูปที่ 11 ข้อมูลจาก Google sheet : 6010502543_Assignment_1 (Data_FoodExpenses_by_day_of_week)

จุดประสงค์ : เพื่อหาว่าวันในสัปดาห์และมื้ออาหารส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารหรือไม่

- Test 2 meals on 7 days of week at significance level = 0.05
- A = Days of week, I = 7
- B = Meals, J = 2
- Hypothesis

$H_{0A} : \alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3$ (Factor A has no effect on Food expenses.)

$H_{aA} : \text{Not all } \alpha_i \text{'s are equal. (Factor A has an effect on Food expenses.)}$

$H_{0B} : \beta_1 = \beta_2 = \beta_3$ (Factor B has no effect on Food expenses.)

$H_{aB} : \text{Not all } \beta_i \text{'s are equal. (Factor B has an effect on Food expenses.)}$

- SST = 133908.00, df = 13
- SSA = 88570.00, df = 6
- SSB = 1738.29, df = 1
- SSE = 43599.71, df = 6

f.ppf(0.95,6,6)

4.283865713822639

f.ppf(0.95,1,6)

5.987377607273699

* The calculation method is in Google sheet : [6010502543_Assignment_1_Calculation_method](#)
(Anova_two_factor)

	df	SS	MS	f	Rejection region
A	6	88570.00	14761.67	2.03	4.28
B	1	1738.29	1738.29	0.24	5.99
Error	6	43599.71	7266.62		
Total	13	133908.00			

- Both two test statistics fall outside the rejection region.
- H_{0A} is not rejected. Factor A (Days of week) has no effect on Food expenses.
- H_{0B} is not rejected. Factor B (Meals) has no effect on Food expenses.
- **Days of week and meals have no effect on food expenses.**

Categorical data analysis (homogeneity)

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ทำ Categorical data analysis คือ ข้อมูลค่าอาหาร โดยมี 2

ตัวแปร คือ 1. ประเภทของค่าใช้จ่าย แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ค่าอาหาร
2. ค่าเดินทาง
3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2. วันในสัปดาห์ แบ่งได้ 7 วัน

	Day	Food expenses	Travel expenses	Other expenses
0	thursday	270	56	190
1	friday	703	31	0
2	saturday	819	16	657
3	sunday	237	15	0
4	monday	207	55	0
5	tuesday	582	55	1000
6	wednesday	287	44	0

รูปที่ 12 ข้อมูลจาก Google sheet : 6010502543_Assignment_1 (Data_Expenses_by_day_of_week)

จุดประสงค์ : เพื่อหาค่าใช้จ่ายสำหรับแต่ละวันในสัปดาห์มีอัตราส่วนแบ่งเป็นแต่ละประเภท (ค่าอาหาร, ค่าเดินทาง, ค่าใช้จ่ายอื่นๆ) เท่ากันหรือไม่

- In one week has 7 days.
- Test in expenses types at significance level = 0.05
(Food expenses, Travel expenses and other expenses)
- Hypothesis
 H_0 : All days of week are homogeneous in term of expenses types
 (Food expenses, Travel expenses, other expenses)
 I = Days of week = 7
 J = expenses types = 3
 That is we test whether $p_{1j} = p_{2j} = \dots = p_{7j}$ for $j = 1, 2, 3$
 H_a : All days of week are not homogeneous

* The calculation method is in Google sheet : [6010502543_Assignment_1_Calculation_method](#)
 (Categorical_data_analysis)

- Test statistics = 1595.66
- Degree of freedom = 12
- p-value is 0.0
- $\alpha = 0.05$
- At $\alpha = 0.05 > p\text{-value} = 0.0$
- Test statistics fall inside the rejection region.
- Null hypothesis is rejected.
- **All days of week are not homogeneous in terms of expenses types.**

```
1-chi2.cdf(1595.66,12)
```

```
0.0
```

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนายชิษณุพงศ์ วรวิจิตรชัยกุล ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ 9 มกราคม 2563 ถึงวันพุธที่ 22 มกราคม 2563 ทำให้ทราบว่าค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารในแต่ละวันค่อนข้างแตกต่างกัน ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับว่าวันนั้นมีเรียน และมีเพื่อนกลับพร้อมกันหรือไม่ ในส่วนของค่าใช้จ่ายอื่นๆจะมีแค่บางวันเนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมาจากค่าใช้จ่ายปกติในชีวิตประจำวัน เช่น ค่าตัดผม ค่าสนามฟุตบอล

จากการทดสอบถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารของแต่ละวันจะแตกต่างกันแต่ค่าเฉลี่ยของค่าอาหารในช่วงวันธรรมดา และวันเสาร์-อาทิตย์นั้นเท่ากัน

ค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในการเดินทางของยานพาหนะแต่ละประเภทยังไม่เท่ากันเนื่องจากค่าใช้จ่ายสำหรับการโดยสารรถไฟฟ้า BTS นั้นสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางประเภทอื่น

วันในสัปดาห์และมื้ออาหารไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหาร ทำให้ทราบว่าไม่ว่าจะทานอาหารในวันไหนและในช่วงเวลาใดค่าใช้จ่ายในการรับประทานอาหารก็ไม่แตกต่างกัน

ค่าใช้จ่ายสำหรับแต่ละวันในสัปดาห์มีอัตราส่วนแบ่งเป็นแต่ละประเภท (ค่าอาหาร, ค่าเดินทาง, ค่าใช้จ่ายอื่นๆ) ไม่เท่ากัน เนื่องจากค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารมากกว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางอยู่พอสมควร และค่าใช้จ่ายอื่นๆจะมีแค่ในบางวัน